

HIDO BIŠČEVIĆ, GLAVNI TAJNIK VIJEĆA ZA REGIONALNU SURADNJU:

Europski jugoistok je najveća kolateralna žrtva krize

Snimio: RCC/Samir Pinjagić

Glavni tajnik Vijeća za regionalnu suradnju Hido Bišćević (treći slijeva) s ministrima vanjskih poslova Švedske, Francuske i Češke - Carlom Bildtom, Bernardom Kouchnerom i Karelom Schwarzenbergom

Lada Stipić-Niseteo
niseteo.lada@skynet.be

Ekonomska kriza nije zaobišla ni najranjiviji dio Europe, zemlje njenog jugoistoka, skupinu koja se nije uspjela ukrcati u integracijsku kompoziciju velikog praska proširenja. Velik je dio tog prostora ostvarivao enorman gospodarski rast. "Usudio bih se reći da je europski jugoistok najveća kolateralna žrtva krize", komentirao je u kraćem razgovoru za *Privredni vjesnik* glavni tajnik Vijeća za regionalnu suradnju Hido Bišćević nakon sarajevskog susreta ekonomskih stručnjaka na temu regionalne situacije i perspektiva.

Je li kriza otežala oporavak?

- Uzimajući u obzir postojeće političko stanje u regiji i još nedovršen proces učvršćenja trajne arhitekture stabilnosti i sigurnosti, usudio bih se dodatno naglasiti kako se čini da nikada u modernoj europskoj povijesti nijedna regija nije imala teže uvjete i teže okolnosti za poratnu stabilizaciju i gospodarski oporavak. Nakon dva desetljeća ratova i tranzicije regija je objektivno tek unazad nekoliko godina krenula prema 'izlasku iz tunela', prema stabilizaciji, gospodarskom rastu i većoj socijalnoj sigurnosti. Udar krize naprasno je otežao i zaoštrio uvjete za nastavak tog povijesno važnog procesa. Osim toga, zaoštravanje ekonomske situacije s neizbježnim socijalnim posljedicama u regiji koja je još opterećena otvorenim i neriješenim političkim, bilateralnim i statusnim pitanjima, koja dakle nije posve stabilizirana u trajnom smislu, nužno upućuje na dodatni oprez ali i na potrebu povećane odgovornosti vodstava u regiji. Prema mojem sudu, ta odgovornost mora biti višestruka, prije svega mora odgovoriti na krizni udar kratkoročnim mjerama koje pak ne smiju ugroziti dugoročnu reformsku politiku povezanu s pregovorima ili očekivanjima u svezi s članstvom u Europskoj uniji. S druge strane, ona mora biti odraz pojačane svijesti da ovaj dio Europe sa svim preostalim osjetljivim i zamršenim pitanjima

više nije u vrhu političke agende međunarodne zajednice jer su europska vodstva, pa i Sjedinjene Države, zaokupljena cijelom plimom novih izazova i pitanja, te je logično očekivati da vodstva u tim zemljama preuzmu povijesnu odgovornost i sama, u duhu suradnje i kompromisa, rješavaju ta preostala pitanja. Europska unija je nesporno u fazi usredotočenosti na vlastite prioritete i institucionalno uređenje, također opterećena ekonomskom krizom koja pojačava zapore od proširenja pa je sigurno da bi izostanak odgovornosti u regiji i nerješavanje preostalih pitanja izazvalo produljenje stagnacije i političke letargije, što zasigurno ne bi pogodovalo ostvarenju ciljeva tih istih država regije - bržeg približavanja EU-u.

Budući da posebno upozoravate na opasnosti produljene stagnacije, što ćete dalje činiti?

- Vijeće za regionalnu suradnju, u suradnji s Europskom komisijom i švedskim predsjedništvom EU-a, upravo zbog takvih okolnosti snažno zagovara koncept ubrzanog gospodarskog razvitka regije kao pretpostavke trajne stabilizacije i otklanjanja opasnosti koje bi donijela produljena stagnacija. Vjerujem da bi suradnja zemalja ovog područja na velikim regionalnim infrastrukturnim projektima, u transportu, energici, vodoprivredi, mogla pomoći ne samo održavanju motora nacionalnih gospodarstava u vrijeme krize nego i strateški podići kapacitete regije za uključivanje u europska tržišta. Upravo radimo na tom konceptu, nedavno smo okupili vodeće stručnjake iz regije da rasprave o prioritetima i osmisle moguće projekte transregionalnog tipa, nastavljamo raditi s Europskom komisijom i švedskim predsjedništvom i nadam se da će cijela ideja naići na potporu vlada 11 Europe. Riječju, suradnja na ubrzanom razvitku kao odgovor na udar krize, kao pretpostavka trajne stabilizacije i motor održavanja potrebnih reformi – ne vidim drugi odgovor na još zamjetne dvojbe oko budućnosti ovog dijela Europe. ■